

Analiza financijskih izvješća poduzeća Croatia osiguranje d.d.

Pešut, Igor

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics and Business in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:417952>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-15**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Prijediplomski sveučilišni studij (financijski menadžment)

Analiza financijskih izvješća poduzeća Croatia osiguranje d.d.

Završni rad

Student: Igor Pešut

Osijek, 2024.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Prijediplomski sveučilišni studij (financijski menadžment)

Analiza financijskih izvješća poduzeća Croatia osiguranje d.d.

Završni rad

Student: Igor Pešut

Mentor: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0291000723

e-mail: igor.pesut1@gmail.com

Osijek, 2024.

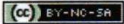
Josipa Jurja Strossmayera University of Osijek
Faculty of Economics and Business in Osijeku
University Undergraduate Study (Financial Management)

**Analysis of Financial Reports of the Company Croatia osiguranje
d.d.**

Final paper

Osijek, 2024.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/2022).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Igor Pešut

JMBAG: 0291000723

OIB: 62224407523

e-mail za kontakt: igor.pesut1@gmail.com

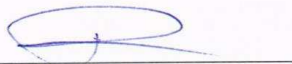
Naziv studija: Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza financijskih izvješća poduzeća Croatia osiguranje d.d.

Mentor/mentorica rada: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, 2024 godine

Potpis _____

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Metodologija.....	2
3. Općenito o financijskim izvješćima.....	4
3.1. Bilanca.....	4
3.2. Račun dobiti i gubitka.....	6
3.3. Izvještaj o novčanom toku.....	7
3.4. Izvještaj o promjenama glavnice.....	7
3.5. Bilješke uz financijske izvještaje.....	8
4. Profil društva Croatia osiguranje d.d.	9
5. Analiza financijskih izvještaja.....	10
5.1 Vertikalna analiza.....	10
5.2 Horizontalna analiza.....	10
5.3 Financijski omjeri.....	11
5.3.1. Omjeri likvidnosti.....	11
5.3.2 Omjeri zaduženosti.....	12
5.3.3 Omjeri aktivnosti.....	13
5.3.4 Omjeri ekonomičnosti.....	14
5.3.5 Omjeri profitabilnosti i rentabilnosti.....	16
5.3.6 Omjeri investiranja.....	17
6. Rezultati i diskusija.....	19
6.1 Rezultati horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja.....	19
6.2 Rezultati analize financijskih pokazatelja.....	24

6.3 Rasprava.....	31
7. Zaključak.....	33
Literatura	
Popis tablica	
Popis grafikona	

Analiza financijskih izvješća Croatia osiguranja d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine

Sažetak

Analiza financijskih izvještaja Croatia osiguranja d.d. u ovom radu obuhvaća razdoblje od 2019. do 2022. godine i fokusira se na ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja kroz procjenu financijskog stanja i uspješnosti društva. Croatia osiguranje najstarije je osiguravajuće društvo u Hrvatskoj, a osnovano je 1884. godine i unatoč brojnim promjenama, zadržalo je vodeću ulogu na tržištu osiguranja. Glavna djelatnost društva prodaja je osiguranja, a glavni izvori prihoda i većina rashoda vezani su za premije osiguranja i obveze za štete proizašle iz ugovora o osiguranju. Provedena analiza financijskih izvještaja bazirana je na bilanci i računu dobiti i gubitka poduzeća, a za potrebe analize korišteni su sljedeći alati: horizontalna analiza, vertikalna analiza i financijski pokazatelji. Iz rezultata vidljivo je da neto profitna marža varira između 8% i 11% od ukupnih prihoda. Iz rezultata analize vidljivo je da Croatia osiguranje d.d. posluje uspješno, ostvarujući pozitivan poslovni rezultat u svakom obračunskom razdoblju. Stabilno poslovanje, povećana likvidnost i niska zaduženost ukazuju na sigurnost i učinkovitost poslovanja. Financijski izvještaji pokazuju da nema značajnih promjena, što dodatno potvrđuje stabilnost poslovanja društva.

Ključne riječi: Financijski izvještaji, Croatia osiguranje d.d., Financijska analiza

Analysis of financial reports of Croatia osiguranje d.d. for the period from 2019 to 2022

Abstract

The financial statement analysis of Croatia osiguranje d.d. in this paper covers the period from 2019 to 2022 and focuses on assessing the safety and success of the business by evaluating the company's financial condition and performance. Croatia osiguranje is the oldest insurance company in Croatia, founded in 1884, and despite numerous changes, it has maintained its leading position in the insurance market. The company's main activity is the sale of insurance, and its primary sources of income and most of its expenses are related to insurance premiums and liabilities arising from insurance contracts. The conducted financial statement analysis is based on the company's balance sheet and income statement, and the following tools were used for the analysis: horizontal analysis, vertical analysis, and financial ratios. The results show that the net profit margin varies between 8% and 11% of total revenue. The results of the analysis indicate that Croatia osiguranje d.d. operates successfully, achieving a positive business result in each accounting period. Stable operations, increased liquidity, and low indebtedness indicate the safety and efficiency of the business. The financial statements show no significant changes, further confirming the stability of the company's operations.

Keywords: Financial statements, Croatia osiguranje d.d., Financial analysis

1. Uvod

Osnovna zadaća izdavanja financijskih izvještaja društva pružanje je kvalitetnih kvalitativnih i ne kvantitativnih informacija o poslovanju društva, njegovoj zaduženosti, likvidnosti te općenito o kvaliteti poslovanja. Informacije sadržane u financijskim izvještajima moraju biti jasne točne i razumljive krajnjim korisnicima koji na temelju izvještaja donose poslovne odluke.

Croatia osiguranje d.d. svoje izvještaje objavljuje u dva formata, kao kvartalne financijske izvještaje i kao godišnje financijske izvještaje. Za potrebe ovoga rada korišteni su godišnji izvještaji poduzeća.

Financijske izvještaje koriste različite interesne grupe koje na temelju njih donose svoje poslovne odluke. Primjerice, kreditori će kroz ponuđene financijske izvještaje donijeti odluke o potencijalnom financiranju poduzeća, dok će investitori na temelju ponuđenih informacija donijeti odluke o kupnji, prodaji ili zadržavanju dionica poduzeća.

U radu je provedena horizontalna i vertikalna analiza te analiza financijskih pokazatelja za izvještaje bilance i računa dobiti i gubitka kako bi se ustanovila kakvoća poslovanja.

Cilj rada je predstaviti i analizirati financijske izvještaje poduzeća. A potom analizom proučiti koliko uspješno poduzeće posluje u vremenskom periodu od 2019. do 2022. godine.

Rad je podijeljen u 5 glavnih dijelova, od kojih su neki sadrže više cjelina.

Prva dio rada predstavlja uvod u rad i metodologiju.

Druga dio rada objašnjava financijske izvještaje.

U trećem djelu rada ukratko je predstavljeno poduzeće koje se analizira.

U četvrtom djelu provedena je analiza te su objašnjeni rezultati.

Peti dio sadrži raspravu i zaključuje rad.

2. Metodologija istraživanja

Financijsko izvještavanje uključuje dokumentiranje i prezentiranje podataka o financijskim aktivnostima i rezultatima poslovanja unutar određenih vremenskih perioda, najčešće kvartalno i godišnje, prema unaprijed određenim standardima.

Standardi koji se koriste u Republici Hrvatskoj jesu Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI), a koji će se standardi koristiti u praksi ovisi o tome o kakvom se poduzeću radi. Mala i srednja poduzeća koriste Hrvatske standarde financijskog izvještavanja, dok su velika poduzeća obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Namjena financijskih izvještaja je izvještavanje zainteresiranih dionika o financijskom stanju i rezultatima poslovanja. Financijski izvještaji trebaju pružiti vjerodostojan prikaz financijskog položaja, poslovnih rezultata te sposobnosti poduzeća za generiranje pozitivnog novčanog toka.

Temeljni financijski izvještaji su:

- Bilanca.
- Račun dobiti i gubitka.
- Izvještaj o novčanom toku.
- Izvještaj o promjenama glavnice.
- Bilješke uz financijske izvještaje.

Provedbom financijske analize procjenjuje se kvaliteta poslovanja poduzeća. Na temelju provedene analize kroz pokazatelje likvidnosti i zaduženosti procjenjuje se sigurnost poslovanja, dok se kroz pokazatelje ekonomičnosti, investiranja i profitabilnosti procjenjuje uspješnost poslovanja.

Iako se sigurnost i uspješnost poslovanja u kratkom roku suprotstavljaju, dugoročno sigurnost uvjetuje uspješnost i obratno.

Također, analizom financijskih izvještaja promatraju se promjene u financijskoj strukturi poslovanja kroz vrijeme kao što su promjene likvidnosti iz jednog obračunskog razdoblja u drugo, ali i promjene strukture aktive i pasive.

U ovome radu provedena je detaljna analiza financijskih izvještaja bilance te računa dobiti i gubitka za poduzeće Croatia osiguranje d.d.

Odabir vremenskog okvira

Financijska analiza provodi se za više obračunskih razdoblja kako bi se otkrili trendovi poslovanja i njegova kvaliteta kroz duži vremenski period. Takva proširena analiza pruža bolji uvid u pojedinosti o stabilnosti i održivosti poslovanja, a to uključuje sezonske fluktuacije, ali i neočekivane događaje koji mogu utjecati na financijske rezultate poduzeća.

Više godišnja usporedba pomaže otkriti manje varijacije koje bi inače ostale nezamijećene ako se promatraju u kraćem vremenskom razdoblju. Ako su promjene prihoda male, odnosno samo nekoliko postotaka godišnje, može se ustanoviti da je poslovanje poduzeća stabilno, dok nagle promjene mogu poslužiti kao pokazatelji rizika za poduzeće koje treba dodatno istražiti.

Stoga za potrebe analize uzeta su u obzir sljedeća obračunska razdoblja:

2019. godina (kao referentna godina)

2020. godina (u odnosu na 2019.)

2021. godina (u odnosu na 2020.)

2022. godina (u odnosu na 2021.)

Za izradu završnog rada korišteni su javno dostupni financijski izvještaji sa službenih web stranica Croatia osiguranja d.d. Korištena su godišnja izvješća s izvješćima neovisnog revizora te izvješća o solventnosti i financijskom stanju.

Godišnji izvještaji poduzeća Croatia osiguranja d.d. ključan su izvor financijskih podataka o poslovanju Croatia osiguranja d.d. U njima su detaljno opisani rezultatima poslovanja, imovina, obveze, podatci o prosječnom broju zaposlenika te prihodi i rashodi društva.

Uz godišnja izvješća, Croatia osiguranje d.d. Također se objavljuje kvartalne izvještaje.

3. Financijska izvješća

3.1. Bilanca

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje sve što poduzeće posjeduje kroz pozicije imovine. Kako bi bilanca bila izjednačena, izvori te imovine prikazani su kao vlastiti izvori financiranja u pozicijama kapitala te kao tuđi izvori financiranja u pozicijama obveza. Bilanca, uz druge izvještaje, služi za analizu kvalitete poslovanja poduzeća, a analiza se provodi različitim analitičkim alatima. Za potrebu analize trenda, uspoređuju se izvještaji iz više obračunskih razdoblja. Investitori mogu steći dojam o financijskom blagostanju poduzeća korištenjem niza omjera koji se mogu izvesti iz bilance, uključujući omjere zaduženosti ili omjere likvidnosti, te mnoge druge. Bilanca se prikazuje kao računovodstvena jednadžba, stavljajući pozicije aktive odnosno imovinu na lijevu stranu jednadžbe, a pozicije pasive odnosno obveze i kapital na desnu stranu jednadžbe:

$$\text{Imovina} = \text{Obveze} + \text{Kapital}$$

Ova formula je intuitivna. To je zato što poduzeće mora prikazati svu imovinu koju posjeduje i koristi za obavljanje svoje temeljne djelatnosti kroz izvor financiranja kojim je ta imovina pribavljena.

Ako poduzeće uzme petogodišnji kredit u iznosu 4000 novčanih jedinica od banke, dogoditi će se promjena pozicije imovine u iznosu od 4000 novčanih jedinica. To će rezultirati povezanom promjenom u pozicijama obveza povećanjem od 4000 novčanih jedinica. Ako poduzeće prikupi 8000 novčanih jedinica izdavanjem dionica, pozicija imovine povećati će se za 8000 novčanih jedinica. Posljedično dolazi do povećanja pozicije kapitala za isti iznos. Svi prihodi koje tvrtka ostvari iznad svojih troškova upisat će se u kapital kao zadržana dobit ili dobit tekućeg razdoblja. Uravnoteženi na strani imovine, postiže se istovjetnom promjenom u pozicijama gotovine, ulaganja, zaliha ili drugih vrsta imovine (Fernando, 2024).

Tablica 1. Bilanca poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine

BILANCA	2019.	2020.	2021.	2022.
	u 000 €	u 000 €	u 000 €	u 000 €
IMOVINA				
Nematerijalna imovina	4.910	12.855	17.747	15.418
Razgraničeni troškovi pribave	30.010	27.653	26.146	25.076
Nekretnine i oprema	85.137	73.383	65.877	64.172
Ulaganja u nekretnine	48.778	60.608	69.561	69.394
Ulaganja u ovisna i povezana društva te sudjelovanje u zajedničkim poduhvatima	37.044	49.972	50.992	51.512
Ulaganja koja se drže do dospelja	288.325	276.373	308.711	291.628
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	590.189	602.052	685.806	647.934
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	65.509	55.950	50.976	30.512
Zajmovi i potraživanja	159.975	135.236	80.718	67.270
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	28.341	63.026	43.977	52.586
Odgođena porezna imovina	-	-	-	5.822
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	114.277	104.986	120.883	129.193
Novac i novčani ekvivalenti	16.633	68.078	80.833	114.588
Ukupno imovina	1.469.128	1.530.173	1.602.226	1.565.106
KAPITAL I REZERVE				
Upisani kapital	78.217	78.217	78.217	78.217
Premija na emitirane dionice	90.448	90.448	90.448	90.448
Rezerve	53.360	53.360	53.360	53.360
Revalorizacijska rezerva	68.572	62.529	82.048	17.423
Zadržana dobit	153.821	184.467	228.915	270.543
Kapital pripisan dioničarima društva	444.418	469.021	532.988	509.991
Nekontrolirajući interesi	-	-	-	-
Upisani kapital i rezerve	444.418	469.021	532.988	509.991
OBVEZE				
Tehničke pričuve	893.281	933.739	921.269	924.747
Rezerviranja	13.633	11.486	7.705	6.537
Odgođena porezna obveza	5.988	4.775	8.558	-
Financijske obveze	36.056	37.730	49.085	48.199
Obveze proizašle iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	74.022	72.845	79.616	74.254
Tekuća obveza poreza na dobit	1.730	577	3.004	1.378
Ukupne obveze	1.024.710	1.061.152	1.069.238	1.055.115
Ukupno kapital, rezerve i obveze	1.469.128	1.530.173	1.602.226	1.565.106

Izvor: Croatia osiguranje d.d. (2024)

3.2. Račun dobiti i gubitka.

Račun dobiti i gubitka otkriva prihode, rashode, dobitke i gubitke poduzeća tijekom određenog obračunskog perioda. Također poznat kao izvješće o dobiti i gubitku (P&L) ili izvješće o prihodima i rashodima, pruža dragocjeni uvid u poslovanje poduzeća, učinkovitost upravljanja poduzećem, sektore s lošijim rezultatima i izvedbu poduzeća u odnosu na konkurente u industriji.

Tablica 2. Račun dobiti i gubitka Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2019.	2020.	2021.	2022.
	u 000 €	u 000 €	u 000 €	u 000 €
Zarađene premije, neto od reosiguranja i suosiguranja	329.885	331.659	344.955	354.863
Prihod od provizija i naknada	4.789	5.518	5.099	7.390
Financijski prihodi	53.968	54.241	53.084	57.368
Ostali poslovni prihodi	6.197	5.497	5.354	6.637
Ukupno prihodi	394.839	396.916	408.493	426.257
Nastale štete, neto od reosiguranja i suosiguranja	-212.498	-221.495	-214.726	-204.663
Troškovi pribave	-67.962	-63.408	-70.892	-84.521
Administrativni troškovi	-53.833	-51.733	-52.625	-58.202
Ostali poslovni rashodi	-5.912	-5.405	-5.289	-13.302
Financijski rashodi	-7.731	-18.490	-12.847	-16.654
Ukupno rashodi	-347.937	-360.531	-356.379	-377.342
Dobit prije poreza	46.902	36.385	52.113	48.915
Porez na dobit	-7.997	-5.913	-7.769	-7.375
Dobit za godinu	38.905	30.472	44.344	41.540

Izvor: Croatia osiguranje d.d. (2024)

Račun dobiti i gubitka fokusiran je na četiri ključne stavke, a to su prihodi, rashodi, dobitak i gubitak. Račun dobiti i gubitka ne pravi razliku između prihoda i rashoda u smislu naplate. To znači da će se proizvodi i usluge koje poduzeće proda u trenutku prodaje upisati u račun dobiti i gubitka bez obzira je li se ili nije u tom trenutku dogodila i naplata (Chen, 2024).

3.3. Izvještaj o novčanom toku.

Izvještaj o novčanom toku evidentira priljeve i odljeve novca, pružajući uvid u financijsko stanje i operativnu učinkovitost poduzeća. On procjenjuje koliko učinkovito poduzeće upravlja svojim novčanim sredstvima, odnosno koliko uspješno generira gotovinu za ispunjenje svojih obveza i pokrivanje operativnih troškova. Izvještaj o novčanom toku prati izvore sredstava i način trošenja tih sredstava. Također, omogućuje vjerovnicima da procijene raspoloživost gotovine (likvidnost) koju poduzeće može koristiti za financiranje svojih operativnih troškova i podmirivanje dugova.

Glavne komponente izvještaja o novčanom toku su:

Novčani tok iz poslovnih aktivnosti

Novčani tok od investicijskih aktivnosti

Novčani tok iz financijskih aktivnosti

Negativan novčani tok nije automatski razlog za podizanje zabrinutost oko kvalitete poslovanja poduzeća bez daljnje analize. Loš novčani tok ponekad je rezultat odluke poduzeća da proširi svoje poslovanje, što može biti dobra investicija u bolje buduće poslovne rezultate. Analiza promjena u novčanom toku iz jednog razdoblja u drugo daje investitoru bolju predodžbu o tome kako poduzeće posluje i je li tvrtka možda na rubu bankrota ili uspjeha (Murphy, 2024).

3.4. Izvještaj o promjenama u vlasničkom kapitalu.

Izvještaj o promjenama u vlasničkom kapitalu je financijski izvještaj koji poduzeće mora pripremiti zajedno s drugim ključnim financijskim izvještajima na kraju izvještajnog razdoblja. Izvještaj o vlasničkom kapitalu izvještava o promjenama u kapitalu poduzeća. Promjene koje se općenito prikazuju u izvještaju o promjenama u vlasničkom kapitalu uključuju zarađenu dobit, dividende, priljev kapitala, povlačenje kapitala, neto gubitak itd.

Vlasnički kapital, najjednostavnije rečeno, je novac koji su dioničari uložili u posao. On čini dio ukupnog kapitala uloženog u poslovanje, koji ne pripada vjerovnicima.

Obično sastoji od tri komponente:

- Dionički kapital
- Zadržana dobit
- Neto dobit tekućeg razdoblja (CFI Team, 2024).

3.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje koriste se kao dodatne informacije od strane pojedinaca koji koriste financijska izvješća. Inače poznate kao bilješke s objašnjenjima ili bilješke uz financijska izvješća, pomažu u dopuni informacija kako bi se dodatno objasnile povezane informacije u financijskim izvještajima.

Bilješke su često prilično dugačke i pomažu u jasnom opisivanju manjih detalja koji su povezani s određenim dijelovima financijskih izvješća. Bilješke u financijskim izvješćima pružaju više informacija određenim dijelovima izvješća, što pomaže poboljšati protok informacija za čitatelja i osigurava da su bitni detalji detaljno pojašnjeni.

Bilješke uglavnom koriste analitičari koji pregledavaju financijska izvješća kako bi dobili detaljniju i sveobuhvatniju sliku financijske situacije tvrtke. Pomažu analitičarima u razumijevanju računovodstvenih politika i kako one mogu utjecati na temeljno financijsko zdravlje tvrtke.

Bilješke su bitan dio svakog financijskog izvješća. Međutim, dolaze s nekoliko nedostataka. Bilješke su potrebne samo do točke "iznad zakonskog minimuma" kako bi se tvrtka zaštitila od odgovornosti. Koje će informacije biti uključene ovisi o odluci uprave.

Neke bilješke bit će ispunjene računovodstvenim žargonom, što čitatelju može otežati razumijevanje prenesenih informacija. To bi moglo biti skrivanje nečega od javnosti, a investitori bi trebali biti oprezni s takvim financijskim izvještajima (Schmidt, 2024).

4. Profil društva Croatia osiguranje d.d.

Croatia osiguranje, najstarije je hrvatsko osiguravajuće društvo, a osnovano je 4. kolovoza 1884. godine u Zagrebu. Ideja o osnivanju domaćeg osiguravajućeg društva javila se još 1874. godine, ali je realizacija uslijedila tek deset godina kasnije, zahvaljujući upornosti zagrebačkog građanstva koje je željelo prekinuti ovisnost o stranim osigurateljima. Prvi ured Croatia osiguranja otvoren je na Jelačićevu trgu broj 18.

Tijekom prve godine poslovanja, Croatia osiguranje je ostvarilo dobit, što je potvrđivalo ispravnost ideje o osnivanju domaćeg osiguravajućeg društva. Ubrzo su osnovane podružnice u Osijeku, Bosni i Hercegovini, Dalmaciji i Trstu. Godine 1905. Croatia osiguranje je počelo nuditi i životna osiguranja.

U razdoblju Kraljevine Jugoslavije, Croatia osiguranje je proširilo poslovanje na cijelo područje nove države, otvarajući podružnice u Ljubljani, Subotici, Zrenjaninu i Sarajevu. Do početka Drugog svjetskog rata, Croatia osiguranje je postalo najveće domaće osiguravajuće društvo u zemlji.

Nakon rata, 1945. godine, imovina Croatia osiguranja je konfiscirana, a društvo je pripojeno Državnom zavodu za osiguranje (DOZ). Ime Croatia osiguranje ponovno je vraćeno 1970. godine kada je osnovan "Croatia zavod za osiguranje i reosiguranje - Zagreb".

Godine 1990., Croatia osiguranje postaje dioničko društvo i nastavlja poslovati pod tim imenom u samostalnoj Republici Hrvatskoj. U tom razdoblju, Croatia osiguranje je bila vodeće osiguravajuće društvo u zemlji, ističući se stručnim kadrovima i inovativnim rješenjima.

Unatoč poteškoćama i promjenama vlasništva, Croatia osiguranje je 2014. godine prešlo u ruke domaćeg kapitala. Danas, nova uprava i mladi menadžeri nastoje vratiti stari sjaj društva i osigurati njegovu vodeću poziciju na tržištu osiguranja u Hrvatskoj.

Croatia osiguranje je tijekom svoje 130-godišnje povijesti prošlo kroz brojne izazove, ali je uvijek zadržalo svoju važnu ulogu u osiguravajućoj industriji Hrvatske. Upravo zbog svoje dugovječnosti, iskustva i odlučnosti, Croatia osiguranje i danas ostaje sinonim za kvalitetu i pouzdanost u osigurateljnoj djelatnosti.

5. Analiza financijskih izvještaja

Za potrebe donošenja racionalnih odluka radi ostvarivanja ciljeva poduzeća, menadžeri moraju imati analitičke alate za provedbu financijske analize. Vrste analize razlikuju se ovisno o specifičnim interesima uključenih strana. Dobavljači su primarno zainteresirani za likvidnost poduzeća. Potraživanja dobavljača su kratkoročna, a sposobnost da poduzeće brzo plati ta potraživanja najbolje se procjenjuje analizom likvidnosti poduzeća. S druge strane potraživanja vlasnika dugoročnih obveznica su dugoročne prirode. Sukladno tome, izdavatelji obveznica više su zainteresirani za sposobnost servisiranja duga tijekom dugog vremenskog razdoblja. To se najbolje očituje kroz pokazatelje zaduženosti. Imatelji običnih dionica poduzeća su zainteresirani za sadašnju i očekivanu buduću zaradu, kao i za stabilnost tih zarada oko linije trenda. Zbog toga se investitori obično fokusiraju na analizu profitabilnosti. Dakle vidljivo je da tip financijske analize varira ovisno o interesima i potrebama analitičara (Van Horne i Wachowicz, 2008).

5.1 Horizontalna analiza

Horizontalnom analizom nastoji se uočiti dinamika i trend promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja. Horizontalnom analizom promatraju se promjene nastale između dva ili više obračunskih razdoblja u pozicijama bilance i računu dobiti i gubitka. Pri postupku provođenja horizontalne analize, uspoređuje se svaka godina sa prethodnom godinom ili se jedna godina odabire kao bazna, a njene pozicije se izjednačavaju sa 100%. Ova analiza omogućava procjenu relativnih promjena u različitim pozicijama financijskih izvještaja protekom vremena ali omogućava i projekciju u buduće razdoblje. Analizom financijskih izvještaja dobiva se cjelovita slika poslovnih rezultata i otkriva se posluje li poduzeće uspješno i profitabilno (Tuovila, 2024).

5.2 Vertikalna analiza

Vertikalna analiza, alat je kojim se određuje struktura pozicija financijskih izvještaja. Provođenjem analize, pojedine stavke bilance uspoređuju se sa ukupnom vrijednosti aktive i pasive. Sve stavke aktive uspoređuju se i prikazuju kao postotak ukupne imovine, dok se stavke pasive uspoređuju sa ukupnom pasivom, odnosno zbrojem ukupnih obveza i kapitala. U računu dobiti i gubitka kao baza postavljaju se ukupni prihodi, zatim se sve stavke izvještaja prikazuju kao postotak ukupnih prihoda. Vertikalna analiza najčešće se koristi unutar financijskog

izvješća za jedno izvještajno razdoblje, npr. kvartalno. To se radi kako bi računovođe mogle utvrditi relativne omjere stanja svakog računa (CFI Team, 2024).

5.3. Definicija i objašnjenje financijskih pokazatelja.

5.3.1. Omjeri likvidnosti

Omjeri likvidnosti koriste se za mjerenje sposobnosti podmirenja kratkoročnih obveza. Oni uspoređuju kratkoročne obveze s kratkoročnim (ili trenutnim) resursima koji su dostupni za ispunjenje obveze. Iz ovih omjera može se steći uvid u likvidnost poduzeća i sposobnost poduzeća da ostane likvidno u slučaju nevolje.

Koeficijent tekuće likvidnosti:

Jedan od najčešće korištenih pokazatelja likvidnosti koeficijent je tekuće likvidnosti. On pokazuje sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze iz svoje kratkotrajne imovine. Što je tekući omjer veći, to je veća sposobnost poduzeća da podmiri svoje obveze; međutim, ovaj se omjer mora promatrati s određenom rezervom jer on u analizi koristi svu kratkotrajnu imovinu. Što je veći udio kratkotrajne imovine poduzeće u zalihama, to je ono zapravo manje likvidno ako ga uspoređujemo sa poduzećem koje ima veći udio kratkotrajne imovine u novcu i potraživanjima (Van Horne i Wachowicz, 2008).

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{Kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti:

Koeficijent ubrzane likvidnosti konzervativniji je pokazatelj likvidnosti od koeficijenta tekuće likvidnosti. Služi kao dopuna koeficijentu tekuće likvidnosti u analizi. Koeficijent ubrzane likvidnosti isključuje najmanje likvidni dio imovine - zalihe iz brojnika. Omjer se prvenstveno koncentrira na likvidniju tekuću imovinu - gotovinu, utržive vrijednosne papire i potraživanja u odnosu na tekuću obveze. Stoga ovaj omjer pruža prodorniju mjeru likvidnosti od koeficijenta tekuće likvidnosti (Van Horne i Wachowicz, 2008).

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{Kratkoročne obveze}}$$

5.3.2. Omjeri zaduženosti

Kako bi se procijenilo u kojoj mjeri tvrtka koristi posuđeni novac, koristi se nekoliko različitih pokazatelja zaduženosti. Pokazatelji zaduženosti prikazuju izvore financiranja te omjere vlastitog i tuđeg financiranja poduzeća.

Koeficijent zaduženosti:

Koeficijent zaduženosti poduzeća govori o iznosu poluge koju poduzeće koristi usporedbom ukupnog duga s ukupnom imovinom. Izračunava se dijeljenjem ukupnih obveza s ukupnom imovinom, pri čemu viši omjeri duga ukazuju na veći stupanj financiranja dugom. Omjeri zaduženosti uvelike se razlikuju među industrijama, pa je važno da se stupanj zaduženosti uspoređuje između poduzeća unutar iste industrije (Ross, 2024).

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Ukupna imovina}}$$

Koeficijent vlastitog financiranja:

Koeficijent vlastitog financiranja je financijski pokazatelj koji mjeri koliko se poduzeće financira iz vlastitih izvora odnosno kapitala poduzeća.

Nizak omjer kapitala znači da je poduzeće prvenstveno koristi dug za stjecanje imovine, što se općenito smatra pokazateljem većeg financijskog rizika. Omjeri kapitala s višom vrijednošću općenito pokazuju da poduzeće učinkovito financira svoje potrebe za imovinom iz vlastitih izvora s minimalnim potrebama za vanjskim izvorima financiranja (CFI Team, 2024).

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{Kapital}}{\text{Ukupna imovina}}$$

Omjer duga i glavnice:

Omjer duga i glavnice (D/E) koristi se za procjenu financijske poluge poduzeća i izračunava se dijeljenjem ukupnih obveza poduzeća s njegovim dioničkim kapitalom. Omjer D/E važan je u korporativnim financijama, a što je veća vrijednost omjera duga i glavnice to više poduzeće koristi financijsku polugu u svome poslovanju. Što je veća vrijednost financijske poluge to je poslovanje poduzeća rizičnije (Fernando, 2024).

$$\text{Omjer financijske poluge} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Kapital}}$$

5.3.3. Omjeri aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti pokazuju koliko uspješno poduzeće posluje u kombinaciji sa pokazateljima profitabilnosti. Temelji se na podacima iz bilance i računa dobiti i gubitka. Oni u omjer stavljaju ukupne prihode koje poduzeće ostvari sa ukupnom imovinom ili pojedinim dijelovima imovine.

Koeficijent obrta ukupne imovine:

Koeficijent obrta ukupne imovine, pokazuje koliko učinkovito poduzeće koristi svoju imovinu, uspoređujući je sa ukupnim prihodima koje poduzeće ostvari. Poželjno je da poduzeće ima što viši koeficijent jer on ukazuje na veću efikasnost poslovanja, odnosno na učinkovitije korištenje imovine u svrhu ostvarivanja prihoda (Schmidt, 2024).

$$\text{Koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupna imovina}}$$

Koeficijent obrta kapitala:

Koeficijent obrta kapitala. je omjer koji mjeri koliko učinkovito poduzeće koristi svoj radni kapital za podršku prodaji i rastu. Koeficijent obrta kapitala mjeri odnos između kapitala poduzeća i prihoda koje poduzeće ostvaruje kako bi nastavilo poslovanje i ostvarilo dobit (Hayes, 2024).

$$\text{Koeficijent obrta kapitala} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Kapital}}$$

Omjer obrta potraživanja:

Omjer obrta potraživanja, omjer je učinkovitosti koji mjeri koliko učinkovito poduzeće prikuplja prihode - i šire, koliko je poduzeću zaista likvidno odnosno koliko dugu njegova sredstva ostaju zamrznuta u obliku potraživanja. Omjer obrtaja potraživanja mjeri koliko puta poduzeće tijekom određenog razdoblja naplati svoja potraživanja (CFI Team, 2024).

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja}}$$

Trajanje naplate potraživanja u danima:

Da bi se izračunali trajanje naplate, dijele se potraživanja tijekom određenog razdoblja s ukupnom vrijednošću prodaje tijekom istog razdoblja, a zatim pomnoži rezultat s brojem dana u razdoblju koje se mjeri. Jednostavnija alternativa dijeli broj dana u godini sa koeficijentom obrta potraživanja (Kenton, 2024).

$$\text{Trajanje naplate potraživanja u danima} = \frac{\text{broj dana u godini } 365}{\text{Koeficijent obrta potraživanja}}$$

5.3.4. Omjeri ekonomičnosti

Omjeri ekonomičnosti ključni su pokazatelji koji omogućuju uvid u efikasnost poslovanja poduzeća. Izračunavaju se kao omjeri između prihoda i određenih troškova, te pružaju detaljnu sliku o tome koliko učinkovito poduzeće koristi svoje resurse za stvaranje prihoda.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja:

Ekonomičnost ukupnog poslovanja ocjenjuje koliko se prihoda ostvari iz ukupnog poslovanja poduzeća po svakoj jedinici rashoda ukupnog poslovanja. Vrijednost pokazatelja ekonomičnosti mora biti veća od 1, a poželjni je da je vrijednost što je moguće veća. Ukoliko je vrijednost manja od 1 to ukazuje na gubitak (fininfo.hr, 2024).

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihod}}{\text{Ukupni rashod}}$$

Ekonomičnost poslovnih aktivnosti:

Prihodi iz poslovnih aktivnosti predstavljaju najvažniji dio poslovanja poduzeća. Iz ekonomičnosti poslovnih aktivnosti utvrđuje se koliko prihoda nastaje za svaku jedinicu rashoda poslovnih aktivnosti. Ukoliko je rezultat analize veća od 1, a poželjni je da je vrijednost što je moguće veća, vidljivo je da poduzeće ostvaruje pozitivan rezultat iz redovnog poslovanja. Ukoliko je vrijednost manja od 1 to ukazuje na gubitak (fininfo.hr, 2024).

$$\text{Ekonomičnost poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{poslovni rashodi}}$$

Ekonomičnost prodaje:

Ekonomičnost prodaje mjeri koliko učinkovito poduzeće generira prihode u odnosu na rashode povezane s prodajom. Izračunava se dijeljenjem prihoda od prodaje s rashodom od prodaje.

$$\text{Ekonomičnost prodaje} = \frac{\text{prihodi od prodaje}}{\text{rashodi od prodaje}}$$

Ekonomičnost financiranja:

Ekonomičnost financiranja uspoređuje financijske prihode sa financijskim rashodima, odnosno pokazuje koliko se novčanih jedinica financijskih prihoda ostvaruje za jednu novčanu jedinicu financijskih rashoda. Veća vrijednost koeficijenta ukazuje na efikasnije poslovanje, a ukoliko je vrijednost manja od 1 to ukazuje na gubitak (fininfo.hr, 2024).

$$\text{Ekonomičnost financiranja} = \frac{\text{financijski prihodi}}{\text{financijski rashodi}}$$

Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti:

Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti mjeri koliko učinkovito poduzeće generira prihode u odnosu na rashode iz ostalih poslovnih aktivnosti. Izračunava se dijeljenjem prihoda od ostalih poslovnih aktivnosti s rashodom od ostalih poslovnih aktivnosti. Ostale poslovne aktivnosti predstavljaju one aktivnosti koje je teško predvidjeti te se ne događaju redovno. Primjer ostalih poslovnih aktivnosti bile bi kazne, inventurni manjkovi i viškovi, odštete idr.

$$\text{Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti} = \frac{\text{ostali poslovni prihodi}}{\text{ostali poslovni rashodi}}$$

5.3.5. Omjeri profitabilnosti

Omjeri profitabilnosti ključni su pokazatelji koji omogućuju ocjenu uspješnosti poduzeća u generiranju profita u odnosu na prihode, imovinu i kapital. Ovi pokazatelji daju dublji uvid u financijsku stabilnost i učinkovitost poslovanja.

Bruto marža:

Bruto profitna marža financijska je veličina koju analitičari koriste za procjenu financijskog zdravlja poduzeća. To je dobit koja preostaje nakon oduzimanja troškova prodane robe. Odnosno dobit prije oduzimanja poreza. Jednostavnim rječnikom rečeno, bruto profitna marža pokazuje novac koji tvrtka zaradi nakon obračuna svojih poslovnih troškova (Bloomenthal, 2024).

$$\text{Bruto marža} = \frac{\text{Bruto dobit}}{\text{Ukupan prihod}}$$

Neto marža:

Neto profitna marža, također poznata kao "profitna marža" ili "omjer neto profitne marže" financijski je omjer koji se koristi za izračun postotka dobiti koju poduzeće proizvodi od ukupnog prihoda. Mjeri iznos neto dobiti koju tvrtka dobije za 1 novčanu jedinicu ostvarenog prihoda. Marža neto dobiti jednaka je neto dobiti (također poznatoj kao neto prihod) podijeljenoj s ukupnim prihodom, izraženoj u postotku (CFI Team, 2024).

$$\text{Neto marža} = \frac{\text{Neto dobit}}{\text{Ukupan prihod}}$$

Rentabilnost vlastitog kapitala:

Povrat na kapital (ROE) je mjera godišnjeg povrata (neto prihoda) tvrtke podijeljena s vrijednošću ukupnog kapitala, izražena u postotku. Vrijednost rentabilnosti vlastitog kapitala predstavlja ukupni povrat na vlasnički kapital i pokazuje sposobnost tvrtke da pretvori vlasnička ulaganja u dobit. Drugim riječima, mjeri dobit ostvarenu za svaku novčanu jedinicu vlasničkog kapitala (CFI Team, 2024).

$$\text{Rentabilnost vlastitog kapitala} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{kapital i reserve}}$$

5.3.6 Omjeri investiranja

Omjeri investiranja procjenjuju učinkovitost i uspješnost ulaganja poduzeća. Uključuju omjer zarade po dionici, omjer dividende po dionici, omjer cijene i dobiti te omjer prinosa na ulaganje. Ti omjeri pomažu u razumijevanju kako poduzeće stvara vrijednost za dioničare i ulagače te kakve su njegove performanse u usporedbi s drugim investicijskim mogućnostima.

Dobit po dionici:

Dobit po dionici (EPS) je financijski omjer, koji dijeli neto zaradu koja je dostupna običnim dioničarima s prosječnim izdanim dionicama u određenom vremenskom razdoblju. Formula pokazuje sposobnost tvrtke da proizvede neto dobit za obične dioničare (Schmidt, 2024).

$$\text{Dobit po dionici (EPS)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{broj dionica}}$$

Dividenda po dionici:

Dividenda po dionici (DPS) je ukupan iznos dividendi pripisan svakoj pojedinačnoj dionici tvrtke. Izračun dividende po dionici omogućuje investitoru da odredi koliki će prihod od tvrtke dobiti po dionici. Dividende su obično isplata u gotovini koja se isplaćuje dioničarima poduzeća, iako postoje i alternativne oblici isplate dividendi (CFI Team, 2024).

$$\text{Dividenda po dionici (DPS)} = \frac{\text{dio neto dobiti za dividende}}{\text{broj dionica}}$$

Omjer isplate dividende:

Omjer isplate dividende (DPR) je iznos dividendi isplaćenih dioničarima u odnosu na ukupni iznos neto prihoda koje tvrtka ostvaruje. Drugim riječima, omjer isplate dividende mjeri postotak neto dobiti koji se raspodjeljuje dioničarima u obliku dividende (CFI Team, 2024).

$$\text{Odnos isplate dividendi DPR} = \frac{\text{Dividenda po dionici}}{\text{Dobit po dionici}}$$

Omjer cijene i dobiti po dionici:

Omjer cijene i dobiti po dionici odnos je između cijene dionice poduzeća i zarade po dionici (EPS). To je popularan omjer koji ulagačima daje bolji osjećaj vrijednosti tvrtke. Omjer uspoređuje vrijednost dionice iz perspektive dobiti koju poduzeće ostvaruje, a niža vrijednost označava veću dobit (CFI Team, 2024) .

$$\text{Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)} = \frac{\text{tržišna cijena dionice PPS}}{\text{EPS}}$$

6. Tumačenje rezultata i implikacije

U daljnjem dijelu rada provedena je analiza konsolidiranih izvještaja o financijskom položaju i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje sadržanih u tablici 1. i tablici 2. a za vremenski period od 2019. do 2022. godine. Na financijskim izvještajima provedene su prvo horizontalna i vertikalna analiza, a zatim analize financijskih pokazatelja.

6.1 Rezultati horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja

U tablicama 3. i 4. , provedena je horizontalna analiza financijskih izvještaja na način da je svaka godina uspoređena s vrijednostima prethodne i to za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

U tablicama 5. i 6., provedena je vertikalna analiza financijskih izvještaja poduzeća Croatia osiguranje za period od 2019. do 2022. godine.

U obje analize prvo je provedena i prikazana analiza bilance, a potom analiza računa dobiti i gubitka.

Tablica 3. Rezultat horizontalne analize bilance poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

HORIZONTALNA ANALIZA	2019.	2020. / 2019.	2021. / 2020.	2022. / 2021.
	u 000 €	%	%	%
IMOVINA				
Nematerijalna imovina	4.910	161,83%	38,05%	-13,12%
Razgraničeni troškovi pribave	30.010	-7,85%	-5,45%	-4,09%
Nekretnine i oprema	85.137	-13,81%	-10,23%	-2,59%
Ulaganja u nekretnine	48.778	24,25%	14,77%	-0,24%
Ulaganja u ovisna i povezana društva te sudjelovanje u zajedničkim poduhvatima	37.044	34,90%	2,04%	1,02%
Ulaganja koja se drže do dospelja	288.325	-4,15%	11,70%	-5,53%
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	590.189	2,01%	13,91%	-5,52%
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	65.509	-14,59%	-8,89%	-40,14%
Zajmovi i potraživanja	159.975	-15,46%	-40,31%	-16,66%
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	28.341	122,39%	-30,22%	19,58%
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	114.277	-8,13%	15,14%	6,87%
Novac i novčani ekvivalenti	16.633	309,30%	18,73%	41,76%
Ukupno imovina	1.469.128	4,16%	4,71%	-2,32%
KAPITAL I REZERVE				
Upisani kapital	78.217	0,00%	0,00%	0,00%
Premija na emitirane dionice	90.448	0,00%	0,00%	0,00%
Rezerve	53.360	0,00%	0,00%	0,00%
Revalorizacijska rezerva	68.572	-8,81%	31,22%	-78,76%
Zadržana dobit	153.821	19,92%	24,10%	18,18%
Kapital pripisan dioničarima društva	444.418	5,54%	13,64%	-4,31%
Nekontrolirajući interesi	-	-	-	-
Upisani kapital i rezerve	444.418	5,54%	13,64%	-4,31%
OBVEZE				
Tehničke pričuve	893.281	4,53%	-1,34%	0,38%
Rezerviranja	13.633	-15,75%	-32,92%	-15,16%
Odgođena porezna obveza	5.988	-20,25%	79,22%	-
Financijske obveze	36.056	4,64%	30,10%	-1,81%
Obveze proizašle iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	74.022	-1,59%	9,30%	-6,73%
Tekuća obveza poreza na dobit	1.730	-66,65%	420,85%	-54,13%
Ukupne obveze	1.024.710	3,56%	0,76%	-1,32%
Ukupno kapital, rezerve i obveze	1.469.128	4,16%	4,71%	-2,32%

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Na temelju horizontalne analize društva vidljiva je izrazito visoka stabilnost ukupne imovine, koja u promatranom periodu pokazuje oscilacije manje od 5% godišnje. Ako se gledaju pojedine stavke imovine, primjećuje se visoka oscilacija u pojedinim stavkama kao što su udio reosiguranja u tehničkim pričuvama, novcu i novčanim ekvivalentima te nematerijalnoj imovini. U pasivi obveze pokazuju nižu stopu oscilacija na godišnjoj razini od kapitala, a u stavkama kapitala primjećuje se da se pojedine stavke nisu nimalo mijenjale u gledanom vremenskom periodu.

Tablica 4. Rezultat horizontalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

HORIZONTALNA ANALIZA	2019.	2020. / 2019.	2021. / 2020.	2022. / 2021.
	u 000 €	%	%	%
Zarađene premije, neto od reosiguranja i suosiguranja	329.885	0,54%	4,01%	2,87%
Prihod od provizija i naknada	4.789	15,23%	-7,60%	44,93%
Financijski prihodi	53.968	0,51%	-2,13%	8,07%
Ostali poslovni prihodi	6.197	-11,30%	-2,60%	23,95%
Ukupno prihodi	394.839	0,53%	2,92%	4,35%
Nastale štete, neto od reosiguranja i suosiguranja	-212.498	4,23%	-3,06%	-4,69%
Troškovi pribave	-67.962	-6,70%	11,80%	19,22%
Administrativni troškovi	-53.833	-3,90%	1,72%	10,60%
Ostali poslovni rashodi	-5.912	-8,58%	-2,15%	151,52%
Financijski rashodi	-7.731	139,16%	-30,52%	29,63%
Ukupno rashodi	-347.937	3,62%	-1,15%	5,88%
Dobit prije poreza	46.902	-22,42%	43,23%	-6,14%
Porez na dobit	-7.997	-26,06%	31,39%	-5,06%
Dobit za godinu	38.905	-21,68%	45,53%	-6,32%

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Dobit iz poslovanja u 2021. godini u odnosu na prethodno razdoblje povećala se je za 45,53%. Promatra li se samo dobit, Croatia osiguranje d.d. ostvarilo je rast samo u 2021. godini dok bilježi pad dobiti u 2020. i 2022. godini. U promatranom periodu Croatia osiguranje ostvarilo je pozitivan financijski rezultat u svakoj godini.

Tablica 5. Rezultat vertikalne analize bilance poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

VERTIKALNA ANALIZA	2019.	2020.	2021.	2022.
	%	%	%	%
IMOVINA				
Nematerijalna imovina	0,33%	0,84%	1,11%	0,99%
Razgraničeni troškovi pribave	2,04%	1,81%	1,63%	1,60%
Nekretnine i oprema	5,80%	4,80%	4,11%	4,10%
Ulaganja u nekretnine	3,32%	3,96%	4,34%	4,43%
Ulaganja u ovisna i povezana društva te sudjelovanje u zajedničkim poduhvatima	2,52%	3,27%	3,18%	3,29%
Ulaganja koja se drže do dospelja	19,63%	18,06%	19,27%	18,63%
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	40,17%	39,35%	42,80%	41,40%
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4,46%	3,66%	3,18%	1,95%
Zajmovi i potraživanja	10,89%	8,84%	5,04%	4,30%
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1,93%	4,12%	2,74%	3,36%
Odgođena porezna imovina				0,37%
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	7,78%	6,86%	7,54%	8,25%
Novac i novčani ekvivalenti	1,13%	4,45%	5,05%	7,32%
Ukupno imovina	100%	100%	100%	100%
KAPITAL I REZERVE				
Upisani kapital	5,32%	5,11%	4,88%	5,00%
Premija na emitirane dionice	6,16%	5,91%	5,65%	5,78%
Rezerve	3,63%	3,49%	3,33%	3,41%
Revalorizacijska rezerva	4,67%	4,09%	5,12%	1,11%
Zadržana dobit	10,47%	12,06%	14,29%	17,29%
Kapital pripisan dioničarima društva	30,25%	30,65%	33,27%	32,59%
Nekontrolirajući interesi	-	-	-	-
Upisani kapital i rezerve	30,25%	30,65%	33,27%	32,59%
OBVEZE				
Tehničke pričuve	60,80%	61,02%	57,50%	59,09%
Rezerviranja	0,93%	0,75%	0,48%	0,42%
Odgođena porezna obveza	0,41%	0,31%	0,53%	-
Financijske obveze	2,45%	2,47%	3,06%	3,08%
Obveze proizašle iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	5,04%	4,76%	4,97%	4,74%
Tekuća obveza poreza na dobit	0,12%	0,04%	0,19%	0,09%
Ukupne obveze	69,75%	69,35%	66,73%	67,41%
Ukupno kapital, rezerve i obveze	100%	100%	100%	100%

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Promatrajući strukturu imovine kroz sva analizirana razdoblja, primjećuje se da dugotrajna imovina predstavlja znatno veći udio imovine u odnosu na kratkotrajnu imovinu. Najznačajnije pozicije imovine uključuju ulaganja koja se drže do dospeljeka, financijsku imovinu raspoloživu na prodaju, zajmove i potraživanja, te potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja, što zajedno čini otprilike 80% imovine Croatia osiguranja d.d. Kada se promatra pasiva, uočava se tendencija sporog tranzitivnog procesa, gdje se, osim u 2022. godini, kapital povećava dok se obveze smanjuju.

Tablica 6. Rezultat vertikalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

VERTIKALNA ANALIZA	2019.	2020.	2021.	2022.
	%	%	%	%
Zarađene premije, neto od reosiguranja i suosiguranja	83,55%	83,56%	84,45%	83,25%
Prihod od provizija i naknada	1,21%	1,39%	1,25%	1,73%
Financijski prihodi	13,67%	13,67%	13,00%	13,46%
Ostali poslovni prihodi	1,57%	1,38%	1,31%	1,56%
Ukupno prihodi	100%	100%	100%	100%
Nastale štete, neto od reosiguranja i suosiguranja	-54%	-56%	-53%	-48%
Troškovi pribave	-17%	-16%	-17%	-20%
Administrativni troškovi	-14%	-13%	-13%	-14%
Ostali poslovni rashodi	-1%	-1%	-1%	-3%
Financijski rashodi	-2%	-5%	-3%	-4%
Ukupno rashodi	-88%	-91%	-87%	-89%
Dobit prije poreza	12%	9%	13%	11%
Porez na dobit	-2%	-1%	-2%	-2%
Dobit za godinu	10%	8%	11%	10%

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

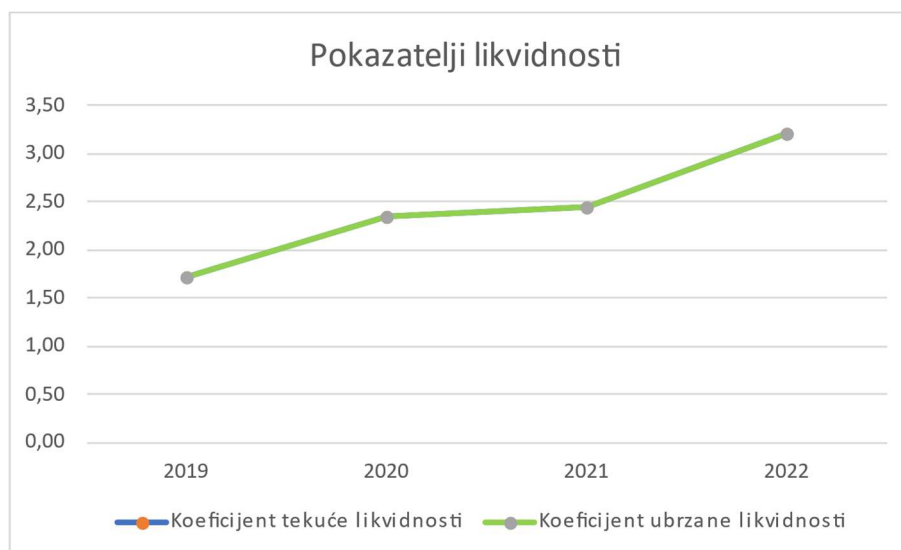
Pogledom na vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka uočava se stopa dobiti koja varira u rasponu između 8% i 11% ukupnih prihoda. Promjene u strukturi prihoda i rashoda iz jednog vremenskog razdoblja u drugo su vrlo male. Ovo ukazuje na stabilnost u načinu na koji poduzeće generira prihode i raspoređuje rashode, što može biti pozitivan znak za stabilnost poslovanja.

6.2 Rezultati analize financijskih pokazatelja

Tablica 7. Rezultat analize pokazatelja likvidnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Pokazatelji likvidnosti	2019	2020	2021	2022
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,73	2,36	2,44	3,22
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,73	2,36	2,44	3,22

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 1. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

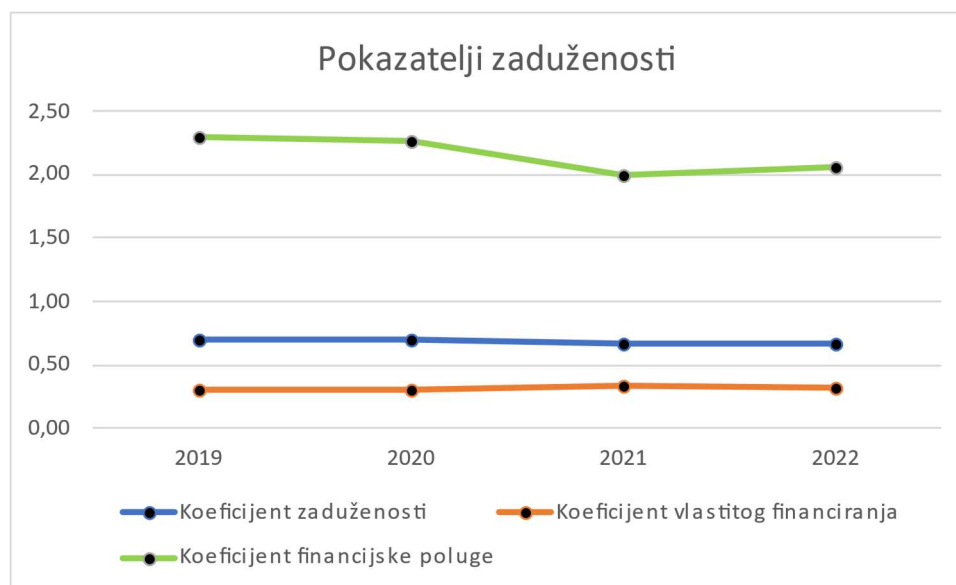
Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Koeficijent tekuće likvidnosti mjeri sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze korištenjem svojih kratkoročnih sredstava. U 2019. godini, ovaj koeficijent iznosio je 1,73, što znači da je poduzeće imalo dovoljno tekućih sredstava da pokrije svoje tekuće obveze. U 2020. godini, koeficijent se značajno povećao na 2,36, a zatim je nastavio rasti na 2,44 u 2021. godini i 3,22 u 2022. godini. Ovaj kontinuirani rast ukazuje na poboljšanje likvidnosti poduzeća kroz analizirano razdoblje. Pokazatelj ubrzane likvidnosti ima identične vrijednosti kao koeficijent tekuće likvidnosti. Razlog tomu je djelatnost koju Croatia osiguranje obavlja. Croatia osiguranje d.d. nudi uslugu osiguranja i ne proizvodi materijalne proizvode što znači da ne posjeduje zalihe.

Tablica 8. Rezultat analize pokazatelja zaduženosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Pokazatelji zaduženosti	2019	2020	2021	2022
Koeficijent zaduženosti	0,70	0,69	0,67	0,67
Koeficijent vlastitog financiranja	0,30	0,31	0,33	0,33
Koeficijent financijske poluge	2,31	2,26	2,01	2,07

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 2. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

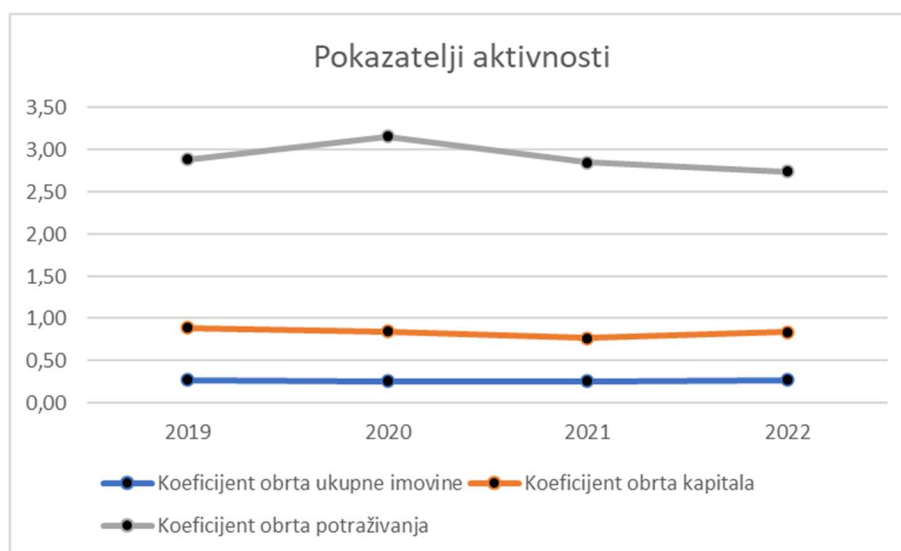
Koeficijent zaduženosti iznosi 0,70 u 2019. godini, zatim se smanjuje na 0,69 u 2020. godini, 0,67 u 2021. godini, i ostaje na 0,67 u 2022. godini. Ovaj koeficijent pokazuje relativno stabilnu razinu zaduženosti poduzeća kroz analizirani period, sugerirajući umjerenu ovisnost o vanjskom financiranju. Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje rast iz 0,30 u 2019. godini na 0,31 u 2020. godini, zatim na 0,33 u 2021. i ostaje na 0,33 u 2022. godini. Ovaj trend rasta pokazuje povećanu upotrebu vlastitih sredstava za financiranje aktivnosti poduzeća, što je znak poboljšane financijske stabilnosti. Koeficijent financijske poluge iznosi 2,31 u 2019. godini, zatim se smanjuje na 2,26 u 2020. godini i 2,01 u 2021. godini, a potom blago raste na 2,07 u 2022. godini. Ovaj koeficijent prati omjer vlastitog financiranja u odnosu na financiranje iz tuđih izvora, gdje niže vrijednosti ukazuju na smanjenje rizika povezanog s financijskom polugom.

Ovi pokazatelji zajedno ukazuju na stabilno upravljanje dugom i zdravu financijsku strukturu poduzeća kroz analizirane godine.

Tablica 9. Rezultat analize pokazatelja aktivnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Pokazatelji aktivnosti	2019	2020	2021	2022
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,27	0,26	0,25	0,27
Koeficijent obrta kapitala	0,89	0,85	0,77	0,84
Koeficijent obrta potraživanja	2,89	3,16	2,85	2,75
Trajanje naplate potraživanja u danima	126,44	115,54	127,91	132,88

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 3. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

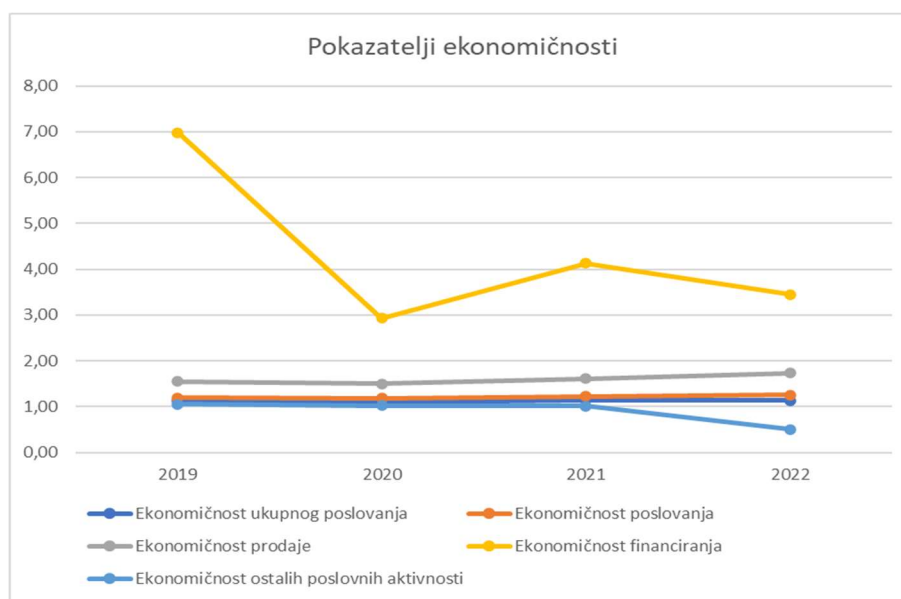
Koeficijent obrta ukupne imovine iznosi 0,27 u 2019. godini, zatim se smanjuje na 0,26 u 2020. godini, 0,25 u 2021. godini, i ponovno raste na 0,27 u 2022. godini. Ovaj koeficijent ukazuje na efikasnost korištenja ukupne imovine u generiranju prihoda, gdje stabilne vrijednosti pokazuju konzistentne performanse kroz analizirani period. Koeficijent obrta kapitala pokazuje smanjenje s 0,89 u 2019. godini na 0,85 u 2020. godini, zatim dalje na 0,77 u 2021. godini, te blagi rast na 0,84 u 2022. godini. Ovaj pokazatelj mjeri koliko učinkovito poduzeće koristi svoj kapital za generiranje prihoda. Iako je zabilježen pad, konačni rast ukazuje na poboljšanje efikasnosti korištenja kapitala u 2022. godini. Koeficijent obrta potraživanja iznosi 2,89 u 2019. godini, zatim raste na 3,16 u 2020. godini, nakon čega se smanjuje na 2,85 u 2021. godini i 2,75

u 2022. godini. Ovaj pokazatelj mjeri koliko puta godišnje poduzeće naplati svoja potraživanja, pri čemu niže vrijednosti ukazuju na sporiji proces naplate. Trajanje naplate potraživanja u danima smanjuje se sa 126,44 dana u 2019. godini na 115,54 dana u 2020. godini, zatim raste na 127,91 dan u 2021. godini i dodatno na 132,88 dana u 2022. godini. Ovo povećanje trajanja naplate potraživanja ukazuje na produženje vremena potrebnog za naplatu potraživanja, što može utjecati na likvidnost poduzeća.

Tablica 10. Rezultat analize pokazatelja ekonomičnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Pokazatelji ekonomičnosti	2019	2020	2021	2022
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,13	1,10	1,15	1,13
Ekonomičnost poslovanja	1,19	1,18	1,23	1,25
Ekonomičnost prodaje	1,55	1,50	1,61	1,73
Ekonomičnost financiranja	6,98	2,93	4,13	3,44
Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	1,05	1,02	1,01	0,50

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 4. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

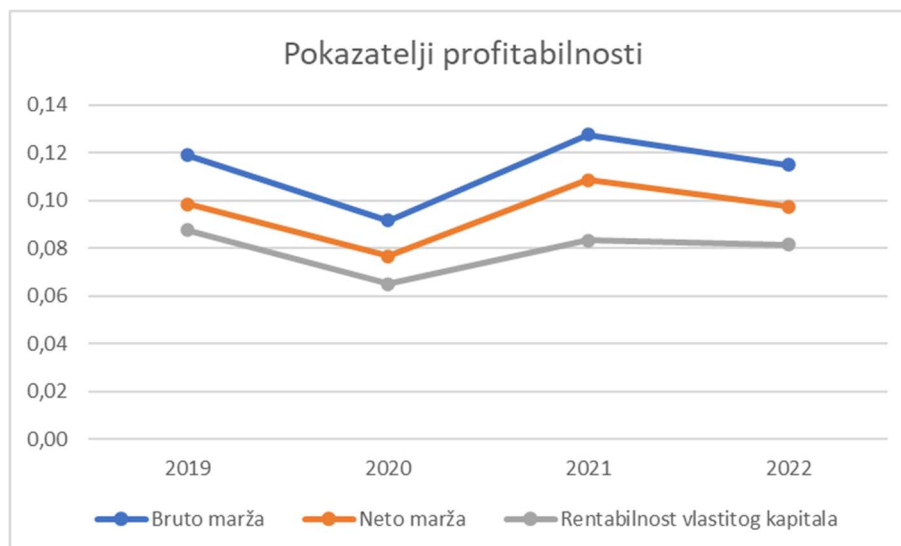
Ekonomičnost ukupnog poslovanja iznosi 1,13 u 2019. godini, zatim blago opada na 1,10 u 2020. godini, raste na 1,15 u 2021. godini i ostaje stabilna na 1,13 u 2022. godini. Ovi

pokazatelji pokazuju koliko učinkovito poduzeće upravlja svojim ukupnim troškovima u odnosu na prihode, pri čemu su sve vrijednosti iznad 1 znak pozitivne ekonomičnosti. Ekonomičnost poslovanja pokazuje blagi pad s 1,19 u 2019. godini na 1,18 u 2020. godini, zatim raste na 1,23 u 2021. godini i dalje na 1,25 u 2022. godini. Ovaj pokazatelj ukazuje na efikasnost osnovnog poslovanja poduzeća, gdje rastuće vrijednosti sugeriraju poboljšanje poslovne učinkovitosti. Ekonomičnost prodaje iznosi 1,55 u 2019. godini, zatim opada na 1,50 u 2020. godini, ali se ponovno povećava na 1,61 u 2021. godini i dalje na 1,73 u 2022. godini. Ovaj pokazatelj mjeri odnos između prihoda od prodaje i troškova prodaje, pri čemu rastuće vrijednosti ukazuju na povećanu profitabilnost prodajnih aktivnosti. Ekonomičnost financiranja pokazuje značajne varijacije, s visokih 6,98 u 2019. godini, padajući na 2,93 u 2020. godini, zatim rastući na 4,13 u 2021. godini i ponovo opadajući na 3,44 u 2022. godini. Ove fluktuacije ukazuju na varijabilnost efikasnosti upravljanja financijskim troškovima u odnosu na financijske prihode. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti opada s 1,05 u 2019. godini na 1,02 u 2020. godini, zatim na 1,01 u 2021. godini i značajno pada na 0,50 u 2022. godini. Ovaj pokazatelj ukazuje na smanjenje efikasnosti ostalih poslovnih aktivnosti, gdje vrijednost ispod 1 u 2022. godini sugerira negativnu ekonomičnost u toj godini.

Tablica 11. Rezultat analize pokazatelja profitabilnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine

Pokazatelji profitabilnosti	2019	2020	2021	2022
Bruto marža	0,12	0,09	0,13	0,11
Neto marža	0,10	0,08	0,11	0,10
Rentabilnost vlastitog kapitala	0,09	0,06	0,08	0,08

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 5. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

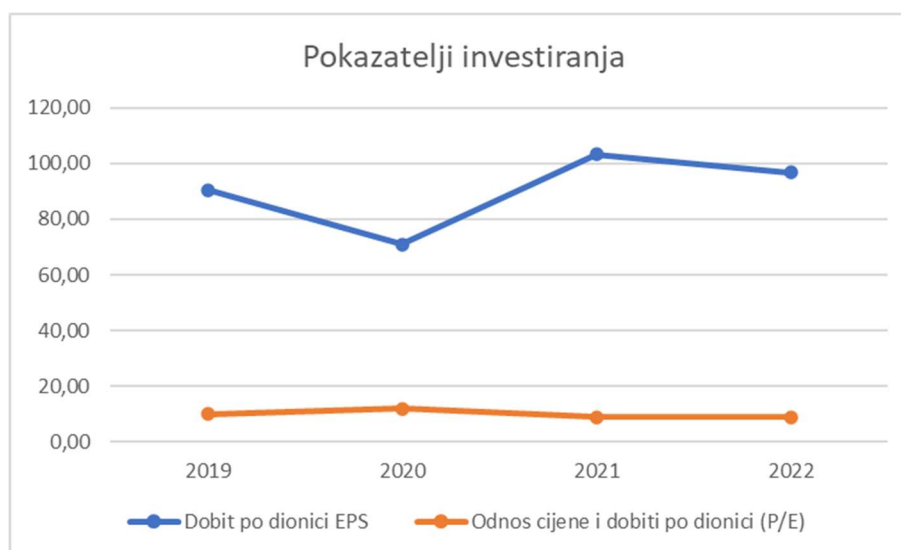
Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Bruto marža pokazuje postotak prihoda koji ostaje nakon što se odbiju troškovi prodane robe ili usluga. U 2019. godini, bruto marža iznosila je 0,12, ali se smanjila na 0,09 u 2020. godini. Nakon toga, u 2021. godini, bruto marža je porasla na 0,13, da bi se u 2022. godini ponovno smanjila na 0,11. Ovi podaci ukazuju na varijacije u prihodima i troškovima tijekom analiziranog perioda. Neto marža mjeri postotak prihoda koji ostaje kao neto dobit nakon svih troškova, uključujući poreze i kamate. Neto marža je iznosila 0,10 u 2019. godini, nakon čega je opala na 0,08 u 2020. godini. U 2021. godini, neto marža je porasla na 0,11, ali se u 2022. godini vratila na 0,10. Ove fluktuacije odražavaju promjene u neto dobiti poduzeća po istom uzorku kao bruto marža. Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE) pokazuje koliko je poduzeće profitabilno u odnosu na vlastiti kapital. U 2019. godini, je iznosio 0,09, ali je u 2020. godini opao na 0,06. U 2021. godini, ROE se povećao na 0,08, te je ostao na toj razini i u 2022. godini. Ovi podaci ukazuju na blago poboljšanje efikasnosti korištenja vlastitog kapitala nakon pada u 2020. godini.

Tablica 12. Rezultat analize pokazatelja investiranja poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Pokazatelji investiranja	2019	2020	2021	2022
Dobit po dionici EPS	90,54	70,91	103,20	96,67
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	9,97	11,98	9,00	9,06

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Grafikon 6. Pokazatelji investiranja poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Izvor: Izračun autora na temelju podataka Croatia osiguranje d.d. (2024)

Dobit po dionici (EPS) mjeri profitabilnosti koja pokazuje koliko je dobiti ostvareno po svakoj dionici. U 2019. godini, EPS je iznosio 90,54, ali je u 2020. godini pao na 70,91. Ovaj pad može ukazivati na izazove s kojima se poduzeće suočilo tijekom te godine. Međutim, u 2021. godini EPS je značajno porastao na 103,20, što ukazuje na značajan oporavak i poboljšanje profitabilnosti. U 2022. godini, EPS se smanjio na 96,67, ali je i dalje ostao viši nego u 2019. i 2020. godini. Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E) pokazuje koliko investitori plaćaju za svaku novčanu jedinicu dobiti, i često se koristi za procjenu vrijednosti dionica.

6.3 Rasprava

Analiza financijskih izvještaja Croatia osiguranja d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine otkriva nekoliko ključnih trendova i implikacija koje su važne za razumijevanje poslovanja i financijskog zdravlja poduzeća.

Horizontalna analiza financijskih izvještaja pokazuje promjene u imovini, obvezama, prihodima i rashodima tijekom analiziranog razdoblja. Primjetno je da su se ključne stavke imovine, kao što su nematerijalna imovina i ulaganja, značajno povećale u 2020. godini, što može ukazivati na strategiju rasta i povećanje ulaganja u razvoj i inovacije. S druge strane, smanjenje nekretnina i opreme može sugerirati prodaju ili amortizaciju tih sredstava.

Vertikalna analiza financijskih izvještaja omogućava uvid u strukturu imovine i izvora financiranja poduzeća. Uočava se visoki udio financijske imovine raspoložive za prodaju, što ukazuje na visoku likvidnost poduzeća. Također, značajan udio obveza u ukupnoj pasivi može ukazivati na potrebu za boljim upravljanjem dugom kako bi se smanjila financijska opterećenja.

Analiza likvidnosti pokazuje da je Croatia osiguranje d.d. tijekom analiziranog razdoblja održavalo visoku likvidnost, što znači da je poduzeće bilo u stanju pravovremeno ispunjavati svoje kratkoročne obveze. Analiza zaduženosti otkriva da je poduzeće imalo stabilan omjer duga u odnosu na kapital, što znači da je zaduženost bila pod kontrolom. Međutim smanjenje financijske poluge može ukazivati na postepeni prelazak poduzeća na konzervativniji način financiranja gdje je veći fokus postavljen na vlastita sredstva koji iako sigurniji smanjuje teoretsku maksimalnu zaradu koju financijska poluga može ponuditi. Alternativno smanjenje korištenja financijske poluge može ukazivati na višak zarađenih sredstava koje poduzeće ne može uporabiti za daljnji razvoj. Analiza aktivnosti pokazuje efikasnost upravljanja imovinom. Omjer obrta potraživanja i zaliha pokazuje koliko brzo poduzeće naplaćuje svoja potraživanja i koliko efikasno upravlja zalihama. Visok omjer obrta potraživanja ukazuje na učinkovitu politiku naplate, dok visoki omjer obrta zaliha ukazuje na efikasno upravljanje zalihama. Omjeri profitabilnosti, kao što su neto profitna marža i povrat na kapital, ukazuju na sposobnost poduzeća da generira profit iz svojih operacija. Stabilni omjeri profitabilnosti sugeriraju da je poduzeće bilo u stanju održavati profitabilnost unatoč izazovima na tržištu osiguranja.

Rezultati analize financijskih izvještaja Croatia osiguranja d.d. ukazuju na nekoliko ključnih implikacija za buduće poslovanje:

- Rast i razvoj: Poduzeće treba nastaviti s investicijama u nematerijalnu imovinu i inovacije kako bi ostalo konkurentno na tržištu.
- Upravljanje dugom: Potrebno je pažljivo upravljati dugoročnim obvezama kako bi se izbjeglo prekomjerno zaduženje koje može opteretiti financije poduzeća.
- Efikasno upravljanje imovinom: Poduzeće treba zadržati visoku efikasnost upravljanja obrtna sredstva i zalihama kako bi održalo likvidnost i smanjilo operativne troškove.
- Održavanje profitabilnosti: Poduzeće treba nastaviti s politikama koje omogućuju održavanje visoke profitabilnosti, uključujući kontrolu troškova i povećanje prihoda.

Sve ove implikacije su ključne za dugoročni održiv razvoj Croatia osiguranja d.d. i njegovu sposobnost da odgovori na izazove u dinamičnom sektoru osiguranja.

7. Zaključak

Analiza financijskih izvještaja provodi se kako bi se utvrdila kvaliteta, odnosno sigurnost i uspješnost poslovanja društva. Croatia osiguranje dioničko je društvo te je najstarije osiguravajuće društvo u Hrvatskoj. Osnovna djelatnost Croatia osiguranja d.d. prodaja je ugovora o osiguranju, a najvažniji izvor prihoda društva dolazi iz premija polica osiguranja koje društvo uspije prodati. Također povezano najveći izvor troškova poduzeća proizlazi iz njegove glavne djelatnosti kroz isplata šteta nastalih kao obveza vezana za ugovore o osiguranju. Koliko je poduzeće uspješno u svome poslovanju vidljivo je iz njegovih financijskih izvještaja. Kroz promatrani vremenski period vidljivo je da društvo posluje stabilno, nema velikih promjena iz jednog obračunskog razdoblja u drugo ni u bilančnim pozicijama niti u pozicijama računa dobiti i gubitka. Također vidljivo je da su razine obveza iz tuđih izvora financiranja prvenstveno vezani za rezerve koje je društvo dužno držati za potrebe isplate potencijalnih šteta vezanih za ugovore o osiguranju. Croatia osiguranje d.d. kroz promatrani vremenski period posluje uspješno ostvarujući pozitivan poslovni rezultat u svakom obračunskom razdoblju.

Unatoč izazovima koji su bili prisutni na tržištu pogotovo izazvani korona virusom u 2020 godini, Croatia osiguranje d.d. pokazalo je otpornost i prilagodbu kroz usvajanje digitalnih tehnologija. Činjenica da unatoč smanjenim prihodima 2020. Croatia osiguranje ostvaruje pozitivan financijski rezultat samo potvrđuje lidersku poziciju društva.

Literatura

1. Bloomenthal, A. (2024). Gross profit margin. Investopedia.
https://www.investopedia.com/terms/g/gross_profit_margin.asp [pristupljeno: 18. lipnja 2024].
2. CFI Team. (2024). Accounts receivable turnover ratio. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/accounts-receivable-turnover-ratio/> [pristupljeno: 18. lipnja 2024].
3. CFI Team. (2024). Dividend payout ratio. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/dividend-payout-ratio-formula/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].
4. CFI Team. (2024). Dividend per share. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/dividend-per-share/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].
5. CFI Team. (2024). Equity ratio. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/equity-ratio/> [pristupljeno: 15. lipnja 2024].
6. CFI Team. (2024). Equity statement. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/equity-statement/> [pristupljeno: 14. lipnja 2024].
7. CFI Team. (2024). Net profit margin. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/net-profit-margin-formula/> [pristupljeno: 19. lipnja 2024].
8. CFI Team. (2024). Price earnings ratio. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/price-earnings-ratio/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].
9. CFI Team. (2024). Return on equity (ROE). Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/what-is-return-on-equity-roe/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].
10. CFI Team. (2024). Vertical analysis. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/vertical-analysis/> [pristupljeno: 14. lipnja 2024].

11. Chen, J. (2024). Income statement [Online]. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/i/incomestatement.asp> [pristupljeno: 11. lipnja 2024].
12. Croatia osiguranje d.d. (2024). Godišnja izvješća. Službene stranice kompanije.
<https://kompanija.crosig.hr/hr/godisnja-izvjesca> [pristupljeno 1. lipnja 2024.].
13. Fernando, J. (2024). Balance sheet. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/b/balancesheet.asp> [pristupljeno: 10. lipnja 2024].
14. Fernando, J. (2024). Debt to equity. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/d/debtequityratio.asp> [pristupljeno: 15. lipnja 2024].
15. FinInfo. (2024). Ekonomičnost financijskih aktivnosti.
<https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13673.htm> [pristupljeno: 18. lipnja 2024].
16. FinInfo. (2024). Ekonomičnost poslovnih aktivnosti.
<https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13672.htm> [pristupljeno: 18. lipnja 2024].
17. FinInfo. (2024). Ekonomičnost ukupnog poslovanja.
<https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13671.htm> [pristupljeno: 18. lipnja 2024].
18. Hayes, A. (2024). Working capital turnover ratio. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/w/workingcapitalturnover.asp> [pristupljeno: 17. lipnja 2024].
19. Kenton, W. (2024). Days sales outstanding (DSO). Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/d/dso.asp> [pristupljeno: 17. lipnja 2024].
20. Murphy, C. (2024). Cash flow statement. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/investing/what-is-a-cash-flow-statement/> [pristupljeno: 14. lipnja 2024].
21. Ross, S. (2024). Debt ratio. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/ask/answers/021215/what-good-debt-ratio-and-what-bad-debt-ratio.asp> [pristupljeno: 15. lipnja 2024].
22. Schmidt, J. (2024). Asset turnover ratio. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/asset-turnover-ratio/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].

23. Schmidt, J. (2024). Earnings per share. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/earnings-per-share-eps-formula/> [pristupljeno: 20. lipnja 2024].
24. Schmidt, J. (2024). Financial statement notes. Corporate Finance Institute.
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/financial-statement-notes/> [pristupljeno: 14. lipnja 2024].
25. Van Horne, J. C., & Wachowicz, J. M., Jr. (2008). Fundamentals of financial management (13th ed.). Pearson Education Limited.
26. Tuovila, A. (2024). Horizontal analysis. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/h/horizontalanalysis.asp> [pristupljeno: 14. lipnja 2024].

Popis tablica

Tablica 1. Bilanca poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine...	4
Tablica 2. Račun dobiti i gubitka Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	5
Tablica 3. Rezultat horizontalne analize bilance poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	19
Tablica 4. Rezultat horizontalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	20
Tablica 5. Rezultat vertikalne analize bilance poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	21
Tablica 6. Rezultat vertikalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	22
Tablica 7. Rezultat analize pokazatelja likvidnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	23
Tablica 8. Rezultat analize pokazatelja zaduženosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	24
Tablica 9. Rezultat analize pokazatelja aktivnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	25
Tablica 10. Rezultat analize pokazatelja ekonomičnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	26
Tablica 11. Rezultat analize pokazatelja profitabilnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	27
Tablica 12. Rezultat analize pokazatelja investiranja poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	28

Popis grafova

Grafikon 1. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	23
Grafikon 2. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	24
Grafikon 3. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	25
Grafikon 4. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	26
Grafikon 5. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	27
Grafikon 6. Pokazatelji investiranja poduzeća Croatia osiguranje d.d. za razdoblje od 2019. do 2022. godine.....	28